

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobkyní a) **J. H.**, bytem: x, zastoupena Milošem Hruškou, obecným zmocněncem, bytem Kynského 122, Slaný a b) **Mgr. A. Č.**, bytem: x zastoupené Mgr. Ing. Ladislavem Málkem, advokátem, se sídlem Sudoměřská 6, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem: Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2014, č. j. 065861/2014/KUSK,

t a k t o:

- I. Řízení ve věcech vedených u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 51 A 13/2014 a 51 A 14/2014, se spojují ke společnému řízení. Věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 51 A 13/2014.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 15. 9. 2014, č. j. 065861/2014/KUSK se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni, J. H., náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni, Mgr. A. Č., náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Ing. Ladislava Málka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 27. 11. 2014 žalobkyní a) a žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 4. 12. 2014 žalobkyní b) žalobkyně napadly obě jmenované rozhodnutí označené v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“),

kterým žalovaný zamítl odvolání J. H., A. D., E. D. a Mgr. A. Č. a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Slaný, odboru životního prostředí (dále jen „orgán prvního stupně“) ze dne 21. 2. 2014, č. j. MUSLANY 9519/14/ŽP, jímž byla ve společném řízení uložena J. H., A. D., E. D., J. Č. a Mgr. A. Č. podle § 116 odst. 2 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o vodách“) uložena pokuta ve výši 50.000,- Kč za spáchání přestupku podle § 116 odst. 1 písm. b) zákona o vodách. Orgán prvního stupně shledal, že výše jmenovaní, jako vlastníci staveb č. p. x v Trpoměchách (části obce Slaný), v rozporu s ustanovením § 8 odst. 1 písm. c) zákona o vodách bez povolení k nakládání s vodami vypouštěli odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, když z analýzy vzorku odpadní vody odebraného při místním šetření dne 14. 10. 2013 z šachty č. x, která je součástí kanalizace užívané výhradně vlastníky uvedených staveb a ústí do Lotoušského potoka, zjistil, že odpadní voda na odtoku výrazně překračuje maximální nepřekročitelné koncentrace, a jde tak o odpadní vodu ve smyslu § 38 odst. 1 zákona o vodách.

Proti napadenému rozhodnutí žalobkyně a) podala žalobu, ve které namítla, že se žalovaný nikterak nevypořádal s odvolací námitkou, že orgán prvního stupně jednal v rozporu se zákonem, když nezjistil úplně a bez pochybností, kdo vypustil odpadní vody, jež přetekly z jímky do kanalizace. Orgán prvního stupně uložil pokutu všem vlastníkům bytových domů společně a nerozhodně, avšak vycházel pouze z ničím nepodloženého předpokladu, že všichni vlastníci bytových domů vypustili odpadní vody, které přetekly. Tento předpoklad je však mylný a konkrétního viníka bylo možné zjistit. Jak ostatně orgán prvního stupně sám v rozhodnutí uvedl, pan H. předložil doklad o vyvezení jímky, což samo o sobě vyvrací předpoklad, že všichni vlastníci bytových domů vypustili odpadní vody, a naopak podporuje názor žalobkyně, že jednání jednotlivých vlastníků jednotlivých bytových domů bylo a je diametrálně odlišné.

Tyto čtyři bytové domy (č. p. x v lokalitě Slaný-Trpoměchy) se shodným počtem bytů mají jednu společnou jímku a vyprodukují zhruba shodné množství splaškových vod. Vlastníci bytových domů proto uzavřeli dohodu, že se budou na vyvážení jímky podílet pravidelně tak, že každý dům zajistí postupně vždy jedno vyvezení jímky. Žalobkyně uvedla, že má zaevidovaných 24 placených vyvezení jímky, avšak vlastníci domů č. p. x platili 23 vyvezení, zatímco vlastníci domu č. p. x nechali vyvézt jímku pouze jednou. Ti orgánu prvního stupně sdělili: „*Jímku necháváme pravidelně vyvážet, což jsme již potvrdili fakturami za vývoz*“.

Podle názoru žalobkyně a) skutečnost, že jímka je ve spoluvlastnictví několika fyzických osob, a to ve vazbě na vlastnictví bytových domů, nemůže být sama o sobě důvodem pro vyslovení viny ze spáchání přestupku pro všechny spoluvlastníky jímky ve smyslu § 2 odst. 1 přestupkového zákona.

Podle žalobkyně a) bylo elementárním povinností orgánu prvního stupně zjistit přesně a bez pochybností, kdo z vlastníků jednotlivých bytových domů vyváží fekálie dostatečně, a ne na základě nedostatečných zjištění uložit společnou pokutu všem vlastníkům. Svým postupem dle názoru žalobkyně orgán prvního stupně porušil ustanovení § 3 a ustanovení § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nebyl řádně zjištěn skutkový stav a závěry orgánu prvního stupně proto nemají oporu v provedeném dokazování. V této souvislosti žalobkyně a) poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 4 As 44/2010 – 78 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 – 48.

Za situace, kdy prvoinstanční správní orgán neučinil zjištění nezbytná pro spravedlivé rozhodnutí, bylo povinností odvolacího orgánu toto zjevné pochybení napravit. Odvolací orgán však nezákonné rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrdil, aniž by předchozí správní řízení řádně přezkoumal, jak z hlediska věcného, tak i právního.

Jelikož orgán prvního stupně hrubě zanedbal správním řádem danou povinnost zjistit úplně a bez pochybností skutkový stav a žalovaný chybu orgánu prvního stupně nenapravit, žalobkyně a) navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobkyně b) prostřednictvím svého právního zástupce k napadenému rozhodnutí uvedla, že byla uznána vinnou ze spáchání přestupku, který nespáchala. Správní orgány v řízení o přestupku došly k závěru, že je žalobkyně b), spolu s dalšími osobami společnými pachateli přestupku, aniž by zkoumaly, zda jsou zde splněny veškeré zákonné podmínky pro vznik odpovědnosti za přestupek.

Žalobkyně b) namítla, že je napadené rozhodnutí nezákonné, protože činí více fyzických osob společně odpovědných za spáchání přestupku, aniž by to zákon umožňoval. Přestupkový zákon vychází z principu osobní odpovědnosti konkrétní fyzické osoby, nezná pojem spolupachatelství a neupravuje ani institut nepřímého pachatele. Každá osoba tak odpovídá za své protiprávní jednání, kterým naplnila všechny znaky správního deliktu, samostatně.

Vzhledem ke skutečnosti, že využití institutů zákonem o přestupcích přímo neupravených by bylo k újmě účastníka řízení (osoby podezřelé ze spáchání přestupku), nelze aplikovat analogii k trestnímu právu. Odpovědnou fyzickou osobou je tedy vždy pouze taková osoba, která je deliktně způsobilá a je schopná být subjektem povinností, které vzniknou v důsledku porušení povinnosti, ale je také schopna tyto povinnosti právně relevantně porušit.

Žalobkyně b) namítla, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť ukládá solidární sankci za přestupek, což zákon nepřipouští. Jak vyplývá z § 12 odst. 1 přestupkového zákona, kde je uvedeno: „*při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohytkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení*“, je při ukládání sankce vždy nutné vycházet z individuálního postavení pachatele a jím spáchaného přestupku. Při ukládání sankce je správní orgán povinen zabývat se všemi okolnostmi, které zákon stanovuje či předpokládá, a podrobně a přesvědčivě odůvodnit, ke které okolnosti přihlédl a ke které nikoliv. Dále je správní orgán povinen podrobně odůvodnit, jaký vliv měly všechny zjištěné okolnosti na ukládanou sankci a její výměru. K naplňování této povinnosti slouží přitěžující a polehčující okolnosti, které vypovídají o konkrétních okolnostech souvisejících se spácháním přestupku. Každá ukládaná sankce by měla být s ohledem na konkrétní případ stanovena přiměřeně, zejména s ohledem na její účel. Výše uložené sankce tak musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem nepřipouštějícím pochyby o tom, že právě taková její výše odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu a řádné odůvodnění ukládané sankce je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 As 53/2008 – 60). Hlavním kritériem, ke kterému musí správní orgán při určení druhu sankce a její výměry přihlédnout, je

závažnost přestupku, to znamená způsobilost vyvolat porušení či ohrožení určitých zájmů chráněných společností. Závažnost je nutno posuzovat především s ohledem na charakter individuálního objektu přestupku, tedy zájem, proti kterému přestupek směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení především určeno. Při posuzování závažnosti přestupku.

Žalobkyně b) pro úplnost uvedla, že žalovaným použitá analogie, odůvodňující uložení solidární sankce je nepřipustná, neboť se jedná o analogii, na jejímž základě by měly být uloženy povinnosti. Jak výše uvedeno primárně však není „solidární“ trestání vůbec možné, neboť odporuje základnímu principu správního trestání, který vychází z individuálního posouzení každého případu, a to jak co do okolností vzniku odpovědnosti za správní delikt (přestupek), tak co do osoby pachatele přestupku.

Žalobkyně b) namítla, že napadené rozhodnutí porušuje princip právní jistoty, neboť ten, komu je ukládán trest, nutně musí vzhledem k obsahu napadeného rozhodnutí pochybovat o tom, jakými jednáními naplnil skutkovou podstatu deliktu, o jaký delikt se jedná a na základě jakých pravidel je mu ukládána sankce. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2006, sp. zn. 6 As 18/2005 „*Princip právní jistoty pak vyžaduje, aby ten, komu je ukládán trest, neměl pádnou pochybnost o tom, jakými jednáními naplnil skutkovou podstatu deliktu, o jaký delikt se jedná a na základě jakých pravidel je mu ukládána sankce; pokud pak ohledně výše sankce existuje možnost správní úvahy, je povinností správního orgánu vyrovnat se v odůvodnění s podmínkami, které pro úvahu zákon stanoví, aby soud mohl posoudit, zda meze správní úvahy nebyly překročeny či dokonce zneužity. Tyto požadavky Nejvyšší správní soud dovozuje z čl. 1 a dále čl. 2 odst. 3 Ústavy, podle nějž je možno státní moc vykonávat pouze způsoby, které stanoví zákon, čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (ne bis in idem), čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (o posuzování trestnosti činu z hlediska časové působnosti norem), čl. 6 odst. 2 cit. Evropské úmluvy upravující procesní požadavky na proces, v němž je komukoliv ukládána sankce za čin, který vnitrostátní předpisy sub sumují pod pojem deliktu (ať už trestného činu, přestupku či jiného správního deliktu)*“.

Žalobkyně b) namítla, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro nepřezkoumatelnost, neboť popis skutku, který má naplňovat znaky přestupku je zcela nedostatečný, jakož i zcela nedostatečně je odůvodněna výše ukládané sankce; k obsahu žalobou napadeného rozhodnutí krajského úřadu a rozhodnutí městského úřadu je dále nutné uvést, že nesrozumitelným a nepřezkoumatelným způsobem popisuje skutek, kterým mělo dojít ke spáchání přestupku. Ve výroku označeném jako I. se praví, že „vlastníci bytových domů č. p. x v Trpoměchách vypustili odpadní vody z uvedených bytových domů“ Tedy není specifikováno, kdo je vlastníkem, kterého domu, kde se domy nachází (konstatování že v Trpoměchách je zcela nedostatečné, neboť není jasné, zda se jedná o katastrální území, obec nebo část obce), kdy a ze strany kterého vlastníka došlo k vypuštění odpadní vody. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí se pak uvádí, že předmětný skutek jak byl vymezen, nemá být klasifikován jako nedovolené nakládání s vodami podle § 116 odst. 1 písm. b) zákona o vodách, nýbrž že má jít o přestupek podle ust. § 118 odst. 1 písm. d) zákona o vodách, tj. přestupek spočívající v nezajištění zneškodnění odpadní vody akumulované v bezodtokové jímce (viz str. 5 žalobou napadeného rozhodnutí). Z uvedeného je zřejmé, že skutek, kterým mělo dojít ke spáchání přestupku je nejen zcela nedostatečně určen, nýbrž rozhodující správní orgány nemají ani na jisto postaveno jaký přestupek měl být skutkem spáchán.

Závěrem žalobkyně b) namítla, že napadené rozhodnutí je nesrozumitelné a krajský úřad se nevypořádal s námitkami uvedenými žalobci v odvolání směřujícím do rozhodnutí prvoinstančního orgánu, což činí rozhodnutí Krajského úřadu nepřezkoumatelným.

Z výše uvedených důvodů žalobkyně b) navrhla, aby soud napadené rozhodnutí a rozhodnutí orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k žalobě žalobkyně a) žalovaný uvedl (krom obsáhlého a k podaným žalobám se nevztahujícího popisu zásad správního trestání), že nesouhlasí s námitkou, že nebyl dostatečně popsán skutek, kterého se měly žalobkyně dopustit, neboť v dané věci není pochyb o spáchání přestupku podle § 116 odst. 1 písm. b) zákona o vodách, neboť žalobkyně se jako vlastnice bytových domů v Trpoměchách dopustily přestupku tím, že vypustily spolu s dalšími vlastníky bytových domů odpadní vody z uvedených bytových domů bez povolení k nakládání s vodami, které je k takovému nakládání podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o vodách třeba. Odpadní vody byly vypuštěny do Lotoušského potoka v Trpoměchách, což bylo potvrzeno vyhotoveným protokolem odebraného vzorku zkušební laboratoří č. 1382, akreditované ČIA. Odpadní vody odtékající z bytových domů č.x v Trpoměchách prostřednictvím kanalizace DN 200 obsahovaly vysoké organické znečištění.

Podle žalovaného vlastník nemovité věci disponuje absolutním majetkovým právem, které působí erga omnes, stejně tak je ale povinen se o svou nemovitou věc starat, nemůže ignorovat životní prostředí a s tím spojenou ochranu. Ustanovení § 38 odst. 6 zákona o vodách říká že *„kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod a na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v souladu s tímto zákonem“*.

Za výše uvedených přestupků dle zákona o vodách byla odvolatelům uložena pokuta poměrně ve výši 50.000,- Kč dle § 116 odst. 2 písm. c) zákona o vodách (tedy 10.000,- Kč musí uhradit každý z nich). Ukládání sankcí představuje složitý proces, jenž musí vyhovovat všem zásadám správního trestání (např. zásada „nulla poena sine lege“ zakotvená v čl. 2 odst. 2 Ústavy a § 2 odst. 1 a 2 správního řádu. Tato zásada znamená, že lze uložit pouze takovou sankci a v takové výměře, která je stanová zákonem. Záleží na správním uvážení, jakou konkrétní výši pokuty správní orgán uloží, nelze však uložit pokutu vyšší, než jaká je uvedena v příslušných ustanoveních jednotlivých zákonů. Žalovaný je přesvědčen, že o spáchání přestupku není nejmenších pochyb vzhledem k výše uvedenému a vzhledem k dokumentům zajištěným v průběhu přestupkového řízení, a proto musela být uložena sankce ve formě pokuty, která rozhodně není nepřiměřená.

Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a s odkazem na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 39/13 ze dne 7. 10. 2014 žádal o přiznání paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300,- Kč za každý právní úkon.

Ve vyjádření k žalobě žalobkyně b) uvedla žalobkyně a) (která v řízení vedeném dosud před krajským soudem vystupovala jako osoba zúčastněná na řízení), že žalovaný překvalifikoval odůvodnění uložení předmětné pokuty na: „přestupek spočívající v nezajištění zneškodnění odpadní vody akumulované v bezodtokové jímce“, což je v příkrém rozporu se skutkovým stavem zjištěným orgánem prvního stupně, a je tak vyvrácen prezentovaný předpoklad správního orgánu, že všichni vlastníci bytových domů vypustili odpadní vody.

Žalobkyně a) dodala, že jde již o pátou pokutu v téže věci, avšak opět byla uložena v rozporu se zákonem, přičemž dle jejího názoru nebylo třeba nákladných chemických rozborů odpadních vod. Dále uvedl, že vedení města „podněcovalo“ Ing. K., aby formou pokuty trestala jen ty občany, kteří si dovolili kritizovat vedení města za špatné hospodaření s obecními prostředky. Závěrem shrnula, že orgán prvního stupně hrubě zanedbal správním řádem danou povinnost zjistit úplně a bez pochybností kdo se přestupku dopustil, a následně žalovaný nesplnil elementární úkol vypořádat se s odvolacími námitkami, proto navrhuji, aby soud zrušil napadené rozhodnutí.

V replice k vyjádření žalovaného uvedla žalobkyně a), že chtěla poučit správní orgány, jak postupovat a jak rozhodovat, aby byl odstraněn diletantismus, který má v daném případě za důsledek, že byli trestáni nevinní a skutečný viník v páchání přestupků vesele pokračuje. Žalobkyně nepopírá, že předmětný přestupek byl spáchán, avšak tvrdí, že jej nespáchala ona, a že neexistuje zákon, podle něhož by měla být trestána za to, že celkem 4 domy mají jednu společnou jímku, avšak jeden z domů jímku nevyváží.

Podle názoru žalobkyně a) měl orgán prvního stupně vyzvat majitele bytových domů, aby jednotlivě prokázali zneškodnění „svých“ odpadních vod ve smyslu § 38 odst. 6 zákona o vodách, a uložit pokutu tomu majiteli, který by zneškodnění nedoložil. Namísto toho uložená pokuta 50.000,- Kč „společně a nerozhodně“ zcela paralyzuje výchovnou efektivnost trestu, protože nakonec pokuta bude zrušena, ale řízení potrvá několik roků, a pravý viník nebude jímku vyvážet, což jej jen utvrdí v kalkulu, že se mu nevyvážení jímky ekonomicky vyplácí.

Pokud by žalovaný projevil svoji fundovanost tím, že by sám zrušil předmětnou pokutu již v odvolacím řízení a jako nadřízený poučil vodoprávní úřad Slaný jak postupovat, splnil svůj úkol. Ten však není schopen se ani shodnout s orgánem prvního stupně, zda pokuta byla uložena „poměrně“ - tedy že 10.000 Kč musí uhradit každý z nich, jak tvrdí žalovaný na straně 4 odst. 3, anebo zda pokuta byla uložena „společně a nerozhodně“, jak tvrdí orgán prvního stupně. Podle žalobkyně tak úředníci sami prokázali, že rozhodnutí o pokutě je neurčité.

Usnesením ze dne 5. 1. 2015, č. j. 51 A 14/2014 – 23 soud zamítl návrh žalobkyně b) na přiznání odkladného účinku žalobě.

Jelikož soud dospěl k závěru, že věci vedené pod sp. zn. 51 A 13/2014 a pod sp. zn. 51 A 14/2014 není účelné projednávat samostatně, protože směřují proti témuž napadenému rozhodnutí, rozhodl podle ustanovení § 39 s. ř. s. tak, že se tyto věci spojují a nadále budou vedeny pod sp. zn. 51 A 13/2014.

Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s. ř. s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a obě žalobkyně nevyjádřily do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).

Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných námitek. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz § 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V posuzované věci soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle ustanovení § 57 odst. 2 přestupkového zákona se společné řízení koná též proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednávány tímž orgánem. K urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu lze věc některého pachatele přestupku vyloučit ze společného řízení.

Podle ustanovení § 7 odst. 2 přestupkového zákona lze pachateli uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Podle ustanovení § 12 odst. 1 přestupkového zákona při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Podle ustanovení § 77 přestupkového zákona výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

Přestupkový zákon umožňuje prostřednictvím ustanovení § 57 odst. 2 vést společné řízení o věcně souvisejících přestupcích více osob, za předpokladu, že je projednává též orgán. V předmětném případě byla onou souvislostí spojující přestupky vlastníků bytových domů č. p. x společná jímka, do které odtékají splaškové vody ze všech těchto domů. Orgán prvního stupně proto postupoval správně, když všechny takto související přestupky projednával ve společném řízení.

Orgán prvního stupně a potažmo žalovaný zjistili na základě analýzy vzorku odpadní vody odebraného při místním šetření dne 14. 10. 2013, že odpadní voda na odtoku výrazně překračuje maximální nepřekročitelné koncentrace, a jde tak o odpadní vodu ve smyslu § 38 odst. 1 zákona o vodách. Vzorek byl odebrán z šachty č. 4, která je součástí kanalizace užívané výhradně vlastníky uvedených bytových domů a ústí do Lotoušského potoka. Na základě těchto skutečností dospěly správní orgány k závěru, že vlastníci předmětných nemovitostí porušili povinnost vypouštět odpadní vody do vod povrchových či podzemních pouze na základě povolení k nakládání s vodami dle § 8 odst. 1 zákona o vodách a dopustili se tak přestupku podle § 116 odst. 1 písm. b) zákona o vodách. Lze proto říci, že správní orgány zjistily skutkový stav věci, který následně subsumovaly pod příslušná ustanovení zákona o vodách.

Uvedené zjištění však správní orgány následně vztáhly ke všem přestupcům, aniž by se jakkoliv zabývaly otázkou zavinění, čímž porušily ustanovení § 2 odst. 1 a § 3 přestupkového zákona, neboť jen zaviněné jednání porušující nebo ohrožující zájem společnosti za přestupek označené, které není správním deliktem či trestným činem, je přestupkem. Nadto z napadeného rozhodnutí i z rozhodnutí orgánu prvního stupně vyplývá, že chápou uvedené porušení zákona vlastníky bytových domů jako jediný přestupek. Přestupkový zákon ovšem umožňuje pouze ve společném řízení dle § 57 odst. 2 projednávat více přestupků více osob, které spolu určitým způsobem souvisí. Nelze proto chápat tyto

přestupky jako přestupek jediný, kterého se dopustili všichni vlastníci bytových domů společným jednáním, neboť takový názor nemá oporu v přestupkovém zákoně. Analogické užití trestněprávních předpisů v této otázce nepřichází v úvahu, neboť jde o normy upravující hmotněprávní úpravu odpovědnosti za protiprávní jednání. Avšak i v případě, kdy by bylo možné aplikovat trestněprávní předpisy, bylo by dle § 23 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, třeba odpovědnost přestupců posuzovat samostatně.

Soud proto shledal důvodnou námitku žalobkyně, že správní orgány nepřipustně činily všechny vlastníky bytových domů kolektivně odpovědné za uvedené protiprávní jednání.

Za uvedené porušení zákona pak uložil orgán prvního stupně vlastníkům bytových domů pokutu ve výši 50.000,- Kč s tím, že „dle ustanovení § 139 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném v době spáchání přestupku, byla všem účastníkům uložena společná sankce, neboť z právních úkonů týkajících se společné věci jsou oprávněni a povinni všichni spoluvlastníci společně a nerozhodně“. Jak soud výše uvedl, nelze posuzovat uvedené protiprávní jednání vlastníků bytových jednotek jako jediný přestupek a odpovědnost jednotlivých přestupců je třeba posuzovat samostatně, byť je se všemi vedeno společné řízení. Logicky je proto nepřipustné, uložit přestupcům společnou sankci. Ustanovení soukromoprávních předpisů nejsou pro danou věc relevantní. Pokud přestupkový zákon nezakotvuje možnost uložit ve společném řízení s více přestupci společnou sankci a v ustanovení § 7 odst. 2 explicitně stanovuje, že lze pachateli uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje, je zřejmé, že společná sankce není přípustná. Tato skutečnost ostatně vyplývá z koncepce individuální odpovědnosti za přestupek, z níž přestupkový zákon vychází.

Ačkoliv žalovaný ve vyjádření k podaným žalobám uvedl, že pokuta byla přestupcům uložena poměrně tak, že každý z nich má zaplatit 10.000,- Kč, znění rozhodnutí orgánu prvního stupně tomu neodpovídá, a ani žalovaný takto rozhodnutí orgánu prvního stupně nezměnil, neboť dle § 90 odst. 5 odvolání zamítl a rozhodnutí potvrdil.

Soud proto shledal důvodnou námitku žalobkyně, že správní orgány nepřipustně uložily všem přestupcům společnou sankci.

Orgán prvního stupně a žalovaný vycházeli při stanovení výše ukládané pokuty ze skutečnosti, že ze strany vlastníků bytových domů docházelo k vypouštění odpadních vod do vod povrchových dlouhodobě. Orgán prvního stupně ani žalovaný však ve smyslu § 77 přestupkového zákona časově vymezili skutek pouze tím, že uvedli, kdy byl odebrán vzorek, ze kterého bylo zjištěno vypouštění odpadních vod do vod povrchových. V této souvislosti považuje soud za vhodné poukázat na právní větu připojenou k rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2008, č. j. 57 Ca 14/2007 – 81: „Pokud z odůvodnění rozhodnutí není patrná zásadní úvaha správního orgánu o tom, proč z daného skutkového stavu vyvozuje naplnění konkrétní skutkové podstaty správního deliktu a proč je za takové jednání žalobci uložena pokuta v určité výši, pak nesrozumitelnost takového odůvodnění vylučuje přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Druh a výměra trestu musí odpovídat § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. Uloží-li proto správní orgán sankci, aniž přihlédne ke způsobu spáchání přestupku, jeho následkům a okolnostem, a to blíže nezodpoví, překročí tím zákonem stanovené meze správního uvážení, v důsledku čehož je jeho rozhodnutí nezákonné“. Pokud tedy je pravdivé tvrzení žalobkyně, že orgán prvního stupně rozhodoval ve věci již po páté, je vhodné tuto skutečnost uvést, neboť jde o skutkové zjištění, které svědčí o dlouhodobém porušování právní povinnosti. Proto soud konstatuje, že pokud správní orgán v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 přestupkového zákona při určení výše ukládané pokuty přihlíží k době trvání porušování povinnosti přestupcem, je zapotřebí, aby náležitě uvedl,

v jakém časovém intervalu bylo porušení povinnosti přestupcem prokázáno, a tento údaj v souladu s ustanovením § 77 přestupkového zákona včlenil do výroku rozhodnutí.

Soud proto přisvědčil námitce žalobkyně b), že výše uložené sankce je odůvodněna nedostatečně.

Pro úplnost soud dodává, že správní orgány rovněž zanedbaly povinnosti uvést ve výroku rozhodnutí formu zavinění, jako další z náležitostí výroku stanovených ustanovením § 77 přestupkového zákona.

Jelikož soud shledal stěžejní námitky obou žalobkyň důvodnými, považoval za nadbytečné posuzovat též jejich ostatní žalobní námitky, neboť zjištěné porušení zákona a vady řízení jsou dostatečným důvodem ke zrušení rozhodnutí.

V prvním výroku soud, jak výše uvedl, spojil věci vedené pod sp. zn. 51 A 13/2014 a pod sp. zn. 51 A 14/2014 podle ustanovení § 39 s. ř. s. ke společnému projednání pod sp. zn. 51 A 13/2014.

S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem a citovaným zákonným ustanovením soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nezákonnost a pro výše vytčené vady řízení zrušit (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Ve třetím výroku tohoto rozsudku soud přiznal v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobkyni a), která měla ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobkyni a) v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč. Soud proto žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši, a to v přiměřené (soudem stanovené) lhůtě.

Ve čtvrtém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobkyni b), která měla ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobkyni b) v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč, dále v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce b) advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobkyně b) advokátem [a to za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů) 3.100,- Kč (dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu). Náklady právního zastoupení žalobkyně b) jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a částkou 1.428,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.)]. Celková výše nákladů, které žalobkyni b) v tomto řízení vznikly, tedy činí celkem 11.228,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni b) náhradu nákladů řízení v této výši, a to v soudem stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobkyně b) - advokáta Mgr. Ing. Ladislava Mála (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. března 2016

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová